

Den Haag, 11 februari 2019

Aan de Gemeente Den Haag
Team Gebiedsvisie Internationale Zone
per e-mail: internationalezone@denhaag.nl
t.a.v. de heer P. van Woensel, projectleider

Vragen en opmerkingen over de uitgangspunten gebiedsvisie Internationale Zone

Geachte heer van Woensel,

Bij deze treft u de reactie van de AVN op de uitgangspunten voor de gebiedsvisie Internationale Zone. De algemene uitgangspunten van de gebiedsvisie zijn groen en duurzaam, dat waarderen wij zeer.

Het beste is uit te gaan van de principes in de door de gemeenteraad vastgestelde Visie voor Westbroekpark en Scheveningse Bosjes. Behalve het behoud van bos en park ook:
“Waarderen van natuur en groen inclusief cultuurhistorische waarden als Haagse kernkwaliteiten”
“Veranderen uitsluitend op basis van overtuigende meerwaarde voor de kernkwaliteiten van het gebied.”

Wij vinden het een beperking dat alleen sterren kunnen worden toegekend aan door de gemeente geselecteerde voorstellen, geen opmerkingen kunnen worden gemaakt of alternatieven voorgesteld. Bij deze onze bijdrage, met als invalshoek het behoud van groene kwaliteiten. We stellen voor dat u deze reactie en ook die van anderen toevoegt aan uw website www.internationalezone.nl

Samenvatting van onze opmerkingen en voorstellen:

De algemene uitgangspunten van de gebiedsvisie zijn groen en duurzaam, dat is mooi. Prioriteit wordt gegeven aan het bouwen in de stedelijke omgeving. De plannen geven echter ook aanleiding tot zorgen dat er gebouwd gaat worden in het groen. Voor een gebied in/naast het Nationaal Park de Hollandse Duinen is dat niet mogelijk, dat is wettelijk beschermd.

Wat betreft het verkeer is het goed dat wordt ingezet op OV en fiets. Daarmee is er immers minder schade aan de natuur door stikstofdepositie. Maar het is cruciaal dat de gekozen oplossingen niet gaan ten koste van groen en bomen. Hieronder gaan we meer in detail in op de uitgangspunten op de website.

Algemene uitgangspunten voor de Internationale zone

De algemene uitgangspunten voor de internationale zone zijn goed.

Groen en natuur, het verbinden van groengebieden staan centraal. De door de raad vastgestelde Visie voor Scheveningse Bosjes en Westbroekpark is leidend. Versteende plekken worden vergroend (het voorplein van Madurodam zou een mooi voorbeeld zijn). Alleen is niet duidelijk is wat precies wordt bedoeld met het maken van goede wandelroutes naar landschappen.

Ook de aandacht voor de transitie naar duurzame energie is mooi. Voor bouwen en wonen wordt het echter lastig nog plekken te vinden. Het is goed dat wordt uitgegaan van vervanging van bestaande bebouwing.

Wat betreft **verkeer** wordt terecht prioriteit gegeven aan het OV en de fiets en het oversteken van drukke wegen die barrières vormen in het gebied. De vraag is echter of de juiste oplossingen worden gekozen.

- Er is al uitstekend snel OV naar Scheveningen-Bad, lijn 9 is net vernieuwd. Dat heeft veel bomen gekost, maar er zijn nieuwe geplant. Heeft verandering hier overtuigende meerwaarde?
- Een aftakking van het spoor door de Scheveningse Bosjes richting World Forum is alleen acceptabel als deze ondergronds wordt aangelegd. Een alternatief is het herstel van lijn 10.
- Het is beter een overstap hub voor auto's te maken onder het Malieveld dan bij Madurodam- dat scheelt ook vervuiling langs de al zeer vervuilde Raamweg. De hub is zo ook bruikbaar om naar de binnenstad te gaan. Nog beter is meer gebruik te maken van transferia (PenR) aan de rand van de stad.

Uitgangspunten per gebied

Opmerkingen in het groen over uitgangspunten die het groen betreffen.

World Forum gebied

Kruispunt Teldersweg/Johan de Wittlaan met Scheveningseweg ongelijkvloers maken

Is het niet beter prioriteit geven aan infrastructuur voor het OV?

Er komt met dit voorstel wel meer ruimte voor groen, tram 1 en de vele fietsers.

Het aanleggen van een tramtracé parallel aan de Teldersweg

De weg is al nu een grote barrière voor mens en natuur. Een sneltram daarnaast maakt oversteken nog veel onveilig. De aanleg van een tram op maaiveld kost ook groen. Dus is OV daar alleen acceptabel als de weg, en ook de metro, ondergronds worden aangelegd. Zo komt er juist groen bij.

Duinlandschap en ander groen als veiligheidsmaatregelen rondom internationale organisaties
Leg groen aan dat er van nature past en de natuur verrijkt. Dus ook bomen, struiken, bloemen. Aan de kust groeit helm, maar verder landinwaarts (bijv. bij World Forum) is andersoortige natuur wenselijk. Men kan aansluiten bij de kwaliteiten van Sorghvliet.

Park Sorghvliet toegankelijker maken om wandelingen door dit gebied te stimuleren
Het voorstel is om een simpel pasjessysteem in te voeren. Zodat er gecontroleerd kan worden op een maximaal aantal bezoekers. Zo blijft de natuurwaarde behouden.

We begrijpen niet wat mis is aan het huidige systeem?

Een systeem invoeren zoals Dunea dat gaat doen? Eerst kijken of dat goed werkt?

Wandelroutes Scheveningse bosjes aansluiten op wandelroutes door het gebied en woonwijken

Wandelroutes Scheveningse bosjes zoals opgenomen in Parkvisie.

Wat wordt hiermee bedoeld?

In de Visie staat dat asfalt op paden kan worden vervangen of verminderd. Lange afstand wandelroutes worden behouden. Belangrijk is ook goede toegang te houden voor mensen met een lichamelijke beperking. En bewegwijzering naar groengebieden te verbeteren.

De Provincie heeft recent wandelroutes gemarkeerd door de verschillende groengebieden.

De verbindingen tussen en binnen groengebieden worden doorsneden door drukke wegen. Het slechten van barrières voor mens en dier is een goed idee. Zie bijv. het voorstel in de Visie voor het verbeteren van de oversteekbaarheid van de Teldersweg. Daar wordt een haalbaarheidsstudie naar gedaan.

Toevoegen van hoogwaardige (lunch)horeca in de nabijheid van het World Forum

In bestaande bebouwing. Dus niet in het groen, dat is goed!

Ontwikkelen World Forum met meer specialistische internationale congressen

Groei van musea en nieuwe hotels zoveel mogelijk clusteren rondom de bestaande musea

NB nieuwe gebouwen niet in het groen. Er zijn al veel hotels, niet meer nodig?

Locatie De Martelaren van Gorkum Kerk en de Stadhouderskerk is een ontwikkellocatie

Gebruik van de reeds bebouwde omgeving is goed. Overleg met omwonenden.

Vredespaleis en Plein 1813

Plein voor het Vredespaleis (Carnegieplein) groener en groter maken

Het is nu zeer verstedend, goed idee het groener te maken!

Betere, veilige en logische fietsroute tussen het Centrum en Scheveningen

Via de Zeestraat en Scheveningseweg.

Gunstig om een betere verbinding te maken voor fietsers via de Zeestraat.

Let wel op: langs de Scheveningseweg stonden oudere bomen, sommige van 153/190 jaar oud zijn recent gekapt tbv vernieuwing tramspoor lijn 1. De resterende oudere bomen langs het fietspad behouden is dus belangrijk.

De tweede stertroute naar Scheveningen (Kurhaus) loopt over Parkstraat, Alexanderstraat en Bankastraat. De Bankastraat is net vernieuwd, maar de overige straten kunnen ook verbeterd met aandacht voor fietsveiligheid (meer ruimte/vernieuwen wegdek/betere oversteken wegen, OFOS)

Aantrekkelijke en bredere wandelroute maken vanaf het Noordeinde naar Vredespaleis.

Daarmee kan men ook door naar de Scheveningse Bosjes. Je kunt nu ook al prima wandelen langs Panorama Mesdag over de Zeestraat en dan naar de Scheveningse Weg. Oversteken bij de Laan van Meerdervoort is lastig, dat zou beter kunnen.

Huisvesting ambassades rondom Plein 1813 mogelijk maken
Dat kan nu ook al, er zitten er al enkele, niks mis mee.
Uiteraard met behoud van oude bomen en groen, inclusief groene tuinen

Meer groen en ruimte voor wandelroutes rondom Plein 1813
Mooi!

Toevoegen van hoogwaardige (lunch)horeca in de nabijheid van Vredespaleis
In bestaande bebouwing. Heel goed, niet in het groen!

Politiebureau is in de toekomst een ontwikkellocatie voor huisvesting internationale organisatie
Gebruik van de reeds bebouwde omgeving is goed. Overleg met omwonenden.

Internationaal Strafhof en omgeving

Realiseren zelfrijdend openbaar vervoer
Meer OV goed. NB veiligheid van zelfrijdend vervoer, er fietsen daar veel scholieren.
NB lijn 18 is net opgeheven!
Is een internationale bus een idee? Bijv. Internationale school/Kijkduin/ziekenhuis/musea/World Forum/ Madurodam (overstappen)/ Strafhof ICC/Leidsenhage/Engelse school/station Voorschoten

Nieuwe recreatieve fiets- en wandelroutes
De routes sluiten aan op de bestaande fiets- en wandelroutes in de duin- en boslandschappen (zoals is opgenomen in de Parkvisie en voor het gebied Meyendael), woonwijken en (sport)voorzieningen.
Wat wordt hiermee bedoeld?

Er is al een netwerk van fietsroutes. De Provincie heeft recent ook wandelroutes uitgezet door de verschillende groengebieden.
De verbindingen tussen en binnen groengebieden worden doorsneden door drukke wegen. Het slechten van barrières voor mens en dier is een goed idee.

Deel defensierrein Waalsdorperweg gebruiken voor huisvesting internationale organisatie
Dit ligt naast/in Nationaal Park de Hollandse Duinen/ Natura 2000 gebied, en is daarom beschermd. Voeg het gebied toe aan de natuur als de huidige functies (o.a. schietterrein) weggaan.
Nieuwe bebouwing zorgt voor verdere impact op het omringende natuurgebied (lichthinder, verkeersbewegingen, betreding). Weer een stukje verstedelijking in het groen is niet acceptabel.

Deel Frederikkazerne toegankelijk maken voor bezoek en bedrijven
NB niet ten koste van groen. Op dak van een aan te leggen ondergrondse parkeergarage? Met dubbel gebruik van de ruimte is er meer plek voor groen.

Toevoegen van hoogwaardige (lunch)horeca toegankelijk voor iedereen
In de nabijheid van het Internationaal strafhof. Dit kan in bestaande bebouwing.
In bestaande bebouwing, mooi. Bijv. Willem Royaardsplein, niet in het groen. En het is beter als centrumfunctie voor die wijk wordt versterkt, ipv versnipperd naar de rand.

Duinlandschap en ander groen aanleggen als veiligheidsmaatregelen rondom internationale organisaties
Leg groen aan dat hier van nature past en de natuur verrijkt. Dus ook bomen, struiken, bloemen

Internationale Boulevard (= De Raamweg)

Snelle tramlijn ter plaatse van de Koningskade/Raamweg
Tussen centrum, Internationale Zone en Scheveningen.

Is het nodig? Lijn 9 naar Scheveningen-Bad is uitstekend, snel, net vernieuwd. Heeft ook een wijkontsluitingsfunctie. Bij snellere tram/ metro wordt het aantal haltes beperkt en daarmee de functionaliteit voor de aanliggende wijken. Niet ten koste van bomen en groen.

Realiseren van zelfrijdend openbaar vervoer

Zoals bijvoorbeeld zelfrijdende mini-busjes. Vanuit nieuw OV knooppunt nabij het Hubertusviaduct naar Strafhofgebied e.o en de wijk Benoordenhout.

Meer OV goed. NB veiligheid van zelfrijdend. Zie ook voorstel internationale bus. Niet ten koste van groen of groene verbindingen.

Nieuw OV Knooppunt bij Hubertusviaduct

Overstaphub voor auto's beter onder het Malieveld- scheelt vervuiling langs de al zeer vervuilde Raamweg, ook bruikbaar voor de binnenstad. Maak meer gebruik van transferia aan de rand van de stad. Het knooppunt Madurodam is prima, fietsplekken zijn er al, en meer kan.

Indien echt nodig, overstaphub voor auto's /parkeerplekken niet in de Scheveningse Bosjes of ten koste van groen, maar bijv. onder Hubertusviaduct of erboven mocht deze onder de grond gaan. Het gaat niet alleen om parkeerruimte, ook het aantal verkeersbewegingen zal toenemen, en daarmee vermindert de oversteekbaarheid van de Aletta Jacobsweg in de Scheveningse Bosjes.

Parkeerplekken zijn overigens aanwezig langs de Koninginnegracht, maar die worden bezet door langparkeerders en kantoorgangers die met de auto komen.

Bredere en snellere fiets- en voetgangersoversteek over de Raamweg

Om aan te sluiten op routes in Benoordenhout en Willemspark.

Betere, veilige en logische fietsroute maken tussen het Centrum en Scheveningen

Langs de stadzijde van de Koningsgracht.

Niet voldoende ruimte ivm bomen en groen. (Nu krekels langs de Plesmanweg.)

Het stukje wat nu tweerichting is, is al onveilig vanwege de grote drukte.

Op zes punten oversteek nodig naar routes Benoordenhout enz

Van Centrum naar Scheveningen loopt de sterroute over Alexanderstraat en Parkstraat, graag daar verbeteren (meer ruimte/wegdek/oversteken wegen, OFOS), meer aandacht voor fietsveiligheid.

Alvast dank voor aanpassing van de uitgangspunten/plannen in de Gebiedsvisie

Internationale Zone aan bovenstaande voorstellen,

Met vriendelijke groeten,

Namens de AVN,

Caroline de Jong